

Bomenbeleidsplan 2020 – 2050

Bomen, de longen van Zaanstad

Samenvatting

Bomen zijn heel belangrijk voor Zaanstad en haar inwoners.

In Zaanstad wonen nu ongeveer 156.000 inwoners. De gemeente gaat de komende jaren behoorlijk groeien. Tot 2040 komen er in onze gemeente ongeveer 20.000 nieuwe woningen bij. Die moeten allemaal binnenstedelijk gebouwd worden. Dit betekent meer woningen, voorzieningen en wegen op hetzelfde aantal vierkante kilometers. We willen dat bomen ook een belangrijke plek krijgen en behouden.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn bomen vaak als brandstof gebruikt en verdwenen. In de jaren erna zijn bomen teruggeplant, maar is er slecht voor de bomen gezorgd. Veel bomen zijn nu van slechte kwaliteit, of staan op een plek waar ze niet goed kunnen groeien. Elk jaar moeten we daarom ongeveer 1100 bomen vervangen. Daarbij groeit de gemeente de komende jaren sterk. Zowel boven als onder de grond is steeds minder ruimte voor bomen. Bijvoorbeeld parkeren, verkeer, internet en elektriciteit: daar moet allemaal plek voor zijn. Daarom is een nieuw bomenbeleid nodig.

Bomen maken van onze gemeente een prettige en gezonde plek. Voor mensen en dieren. In het bomenbeleidsplan hebben we beschreven, hoe we de komende dertig jaar met onze bomen willen omgaan. We gaan goed zorgen voor de huidige bomen. De nieuwe bomen die we planten krijgen alle ruimte om uit te groeien tot volwassen, sterke bomen.

Wat gaan we doen?

In elke wijk moeten voldoende grote bomen zijn

Bomen zijn de longen van onze gemeente. Ze geven letterlijk en figuurlijk lucht. Bomen zetten CO₂ om in zuurstof. Bomen geven ook sfeer. Ze zorgen voor plekken waar mensen kunnen ontspannen en het fijn vinden om elkaar te ontmoeten. Hiervoor moet een behoorlijk deel van de openbare ruimte worden bedekt door boomkronen. Het is dan belangrijker om te kijken naar de grootte van de bomen en boomkronen, dan naar de hoeveelheid bomen. We gaan ons dus richten op het behouden en planten van grote(re) bomen. Als we een boom kappen, plaatsen we een nieuwe boom terug. De nieuwe boom moet in volwassen staat een vergelijkbare boomkroon hebben.

Bomen als parasols

De zomers worden steeds heter en droger, de herfst en winter steeds natter. Bomen bieden schaduw bij hitte en zorgen voor minder wateroverlast, doordat ze regenwater opvangen. Hoe groter de boom is en hoe meer bladeren hij heeft, hoe meer de boom hieraan kan bijdragen. Daarom gaan we zoveel mogelijk grote bomen planten op plaatsen waar ze ook oud kunnen worden. Als er weinig ruimte is kiezen we voor kleinere bomen.

We gaan ook zorgen dat mensen op hete dagen zoveel mogelijk in de schaduw naar bijvoorbeeld scholen, sport- en speelplekken en winkelcentra kunnen lopen. Dit noemen we 'klimaatroutes'.

Bomen helpen je de weg te vinden

Bomen zorgen voor een herkenbare indeling van een wijk. Ze laten zien waar parken, plantsoenen en pleinen zijn. Een rij bomen langs een grote weg maakt nog duidelijker dat het een grote weg is. Kortom, bomen kunnen laten zien waar je je in een wijk bevindt en daardoor is het prettiger wonen en werken. In Zaanstad hebben bomen nu nog beperkt deze rol, terwijl er juist steeds meer gebouwd wordt. In 2050 willen we dat 90% van de 'boomstructuur' geplant is.

We doen alles voor gezonde bomen

De ruimte is beperkt in Zaanstad en de grondwaterstand vaak hoog. Niet elke boomsoort kan hier goed groeien. Hier houden we rekening mee bij het soort bomen dat we aanplanten. We zorgen voor voldoende verschillende boomsoorten. Hiermee geven we ruimte aan verschillende planten en diersoorten en vergroten zo de biodiversiteit binnen de gemeente. Bovendien krijgen ziekten en plagen minder kans. We zetten 'de juiste boom op de juiste plek'. We planten en onderhouden de bomen zodat ze alle gelegenheid krijgen uit te groeien tot sterke, volwassen bomen. Slechte bomen vervangen we, zodat geen onveilige situaties ontstaan.

We betrekken inwoners bij de inrichting van hun buurt

Als we aan het werk gaan in een buurt, gaan we vooraf in gesprek met de bewoners. Waar mogelijk gaan we ook in gesprek over de bomen in de buurt.